USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **R. G. M.**, zastoupen Mgr. Viktorem Klímou, advokátem se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2021, č. j. 1 A 4/2021 - 116,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Viktora Klímy **se určuje** částkou 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2021, č. j. MV-1054-3/OAM-2021, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 10. 2020, č. j. CPR-30439-20/ČJ-2020-931200-SV. Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 6 měsíců a dobu k vycestování z území České republiky (dále též „ČR“). Současně vyslovil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že není sporné,

že žalobce pobýval v období od 16. 2. 2020 do 7. 9. 2020 na území ČR neoprávněně. Právě tato skutečnost je důvodem jeho správního vyhoštění, které je správní orgán povinen uložit při splnění podmínek § 119 zákona o pobytu cizinců, bez ohledu na zavinění žalobce. Podání žádosti o mezinárodní ochranu není formou legalizace pobytu a za daných okolností naznačuje spíše účelovost jednání žalobce. V případě žalobce nelze rozhodnutí o správním vyhoštění považovat ani za nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Dle své výpovědi žalobce nemá na území ČR žádné rodinné, ekonomické, kulturní či sociální vazby. Tyto má v zemi původu. Nepřiměřenost rozhodnutí nelze založit ani na tom, že se ve vlasti žalobce nedá tolik vydělat. Podle městského soudu žalobce neuvedl žádné skutečnosti, pro něž by nebylo možné mu uložit správní vyhoštění. Svá tvrzení naopak měnil, v některých si i protiřečil. Obavy žalobce z ponižujícího a nelidského zacházení v případě návratu do vlasti vyhodnotil městský soud jako hypotetické, neboť jsou opřeny pouze o obecnou situaci v zemi původu. Z aktuální informace Ministerstva zahraničních věcí o zemi původu ze dne 3. 1. 2020 vyplývá, že žalobci na Kubě nehrozí nebezpečí z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu. Obsah informace přitom žalobce ve správním řízení nijak nerozporoval. Od počátku řízení tvrdil, že do ČR přicestoval z čistě ekonomických důvodů. Městský soud připustil, že na Kubě nevládne demokratický režim. Žalobce však ani k výslovnému dotazu soudu neuvedl, jaké konkrétní nebezpečí mu tam hrozí. Teprve v žalobě zmínil problémy s policií v souvislosti s podnikáním. Tyto však blíže neupřesnil. Nadto z jeho výslechu vyplynulo, že v zemi původu nepodnikal, ale byl zaměstnán.

III.

[3] Proti shora označenému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Setrval na svém tvrzení, že mu v zemi původu hrozí ponižující a nelidské zacházení. Městský soud tuto otázku dle stěžovatele posoudil povrchně a nedostatečně. Jeho závěr, že stěžovatel nebyl schopen tvrdit konkrétní skutečnosti, které mu v případě návratu do země hrozí, je chybný. Stěžovatel nabídl tvrzení i důkazy o tom, že bezpečnostní situace na Kubě je nestabilní. Přestože městský soud nepopřel, že na Kubě nevládne demokratický režim, žalobu zamítl. Nezohlednil tedy nebezpečí, jež stěžovateli reálně hrozí. Své rozhodnutí založil na informaci, která je téměř dva roky stará, nedokládá skutečný stav v zemi a nezohledňuje, že stěžovateli hrozí nebezpečí pronásledování jakožto žadateli o mezinárodní ochranu. Toto nebezpečí nelze relativizovat tím, že se stěžovatel vrátil na Kubu, neboť v té době měl platné povolení k pobytu. Nadto měl stěžovatel již dříve problémy s kubánskými úřady a policií. Pro závěr o možnosti, že by byl vystaven nelidskému zacházení, postačí obsah zpráv o situaci na Kubě (usnesení Evropského parlamentu z 10. 6. 2021 o stavu lidských práv a politické situaci na Kubě, zprávy Human Rights Watch, Human Rights Foundation a Prisoners Defenders, výroční zpráva Meziamerické komise pro lidská práva za rok 2020, sdělení zvláštního zpravodaje pro současné formy otroctví ze dne 6. 11. 2019, sdělení zvláštní zpravodajky pro obchodování s lidmi z roku 2018 a zpráva Kubánské observatoře lidských práv za období 12 měsíců do května 2021 o represivních opatřeních a svévolném zadržování osob). S ohledem na obsah těchto zpráv neobstojí závěr městského soudu o možnosti

vycestování stěžovatele. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu i napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a kasační námitky nejsou důvodné. Městský soud řádně vypořádal podstatu žaloby. Zabýval se aktuálností podkladů, tvrzeními stěžovatele i přiměřeností vydaného rozhodnutí. Stěžovatelem tvrzené obavy jsou buďto hypotetického rázu nebo nekorespondují s obsahem jeho dřívějších výpovědí. Administrativní překážky pro vyřízení nových dokladů v zemi původu nelze považovat za nelidské či ponižující zacházení. Městský soud nijak nepochybil, a proto žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. účinného od 1. 4. 2021 platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze tehdy, pokud je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[6] Tato právní úprava se na nyní projednávanou věc užije. Jejím předmětem je rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s., tedy věc, ve které rozhoduje specializovaný samosoudce a městský soud rozhodl po nabytí účinnosti novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 31, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021 - 32, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021 - 38, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021 - 30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 35, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021 - 34).

[7] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k hodnocení toho, zda kasační stížnost splňuje podmínky pro její přijetí k věcnému projednání. V tomto ohledu zkoumal, zda věc svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (shodně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 31, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021 - 30, ze dne 23. 7. 021, č. j. 4 As 156/2021 - 50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021 - 39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021 - 44, ze dne

7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021 - 21 atp.). Z uvedené judikatury přitom dále vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to *i)* z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo *ii)* v případě zásadního právního pochybení krajského (městského) soudu.

[8] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní právní pochybení městského soudu neshledal a vyhodnotil tedy kasační stížnost jako nepřijatelnou. Stěžovatel ostatně ani žádný přesah vlastních zájmů neuváděl.

[9] Prakticky veškerá kasační argumentace stěžovatele je založena na tom, že městský soud vycházel z neaktuálních podkladů, pročež chybně hodnotil situaci v zemi původu stěžovatele. V konečném důsledku dospěl k chybnému závěru, že stěžovateli v případě návratu do země původu nehrozí nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení.

[10] Otázkou aktuálnosti použitých podkladů se judikatura správního soudu již zabývala, a to především ve věcech mezinárodní ochrany. Vyplývá z ní, že informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Zastaralá je „*taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden, a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let*“ (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017 č. j. 45 Az 21/2016 - 55, č. 3714/2018 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020 č. j. 6 Azs 109/2019 - 74; důraz přidán). Podklady, ze kterých vycházel městský soud, především stěžovatelem zpochybňovaná informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 1. 2020 požadavkům citované judikatury plně dostojí. Danou zprávu lze totiž nadále považovat za aktuální s ohledem na absenci změny situace v zemi původu. To, že situace na Kubě je dlouhodobě stabilní, ostatně potvrzují také zprávy zmiňované stěžovatelem, které uvádějí, že situace zůstává stejná a nelepší se. Právě informace ze dne 3. 1. 2020 přitom představuje nejrelevantnější zdroj ve vztahu k problematice osob, které se na Kubu vrací poté, co v zahraničí požádaly o mezinárodní ochranu. Městský soud tedy vycházel z aktuálních a relevantních podkladů. Jeho postup je v souladu s ustálenou judikaturou.

[11] Stěžovatel opakovaně zdůrazňoval, že hlavní překážkou jeho návratu na Kubu je tamní současný režim. Městský soud však správně zdůraznil, že v průběhu správního ani následného soudního řízení stěžovatel nekonkretizoval, proč by právě u něj bylo dáno reálné nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení. To, že na Kubě panuje nedemokratický režim a že se stěžovatel nachází v postavení emigranta, totiž skutečně bez dalšího neznamená, že mu hrozí nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení. K problematice kubánských občanů vracejících se do země původu lze odkázat na usnesení ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 197/2019 - 45, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „*Z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. března 2017, z níž vycházel žalovaný i v nyní projednávané věci, totiž vyplývá, že i když kubánský občan překročí dvouletou lhůtu*

pobytu v zahraničí (po jejímž uplynutí je považován za emigranta), může na kubánském zastupitelském úřadě vyřídit obnovení trvalého pobytu na Kubě, případně odcestovat na Kubu, kde může pobývat 90 dní a trvalý pobyt obnovit tam. Takový občan by se neměl setkat na Kubě s negativními důsledky předchozího pobytu v zahraničí, práva osob dle nového migračního zákona jsou respektována. Ke svévolnému výkladu zákona dochází pouze v případě opozičních aktivistů a státní úřady dále omezují svobodu vycestování vysoce kvalifikovaných pracovníků a zaměstnanců bezpečnostních složek' (kromě citovaného usnesení srov. též rozsudek ze dne 29. května 2019 č. j. 6 Azs 335/2015 - 35 a usnesení ze dne 6. června 2019 č. j. 4 Azs 68/2019 - 54, ze dne 16. října 2018 č. j. 2 Azs 200/2018 - 36, ze dne 24. července 2019 č. j. 4 Azs 112/2019 - 46)." V podstatě totéž konstatuje i aktuální informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 1. 2020. Ta poskytuje oporu i pro závěr městského soudu, že nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení obecně nehrozí ani osobám, které v zahraničí požádaly o udělení mezinárodní ochrany. Veškeré zprávy zdůrazňují, že k pronásledování dochází především v případě občanských aktivistů, nezávislých novinářů a jinak politicky exponovaných osob. Takovou osobou však stěžovatel dle vlastních tvrzení není.

[12] Městský soud nepochybil ani při hodnocení věrohodnosti tvrzení o problémech stěžovatele s kubánskou policií, která stěžovatel poprvé zmínil teprve v žalobě, a to ve zcela obecné rovině, přičemž jím dodatečně tvrzené okolnosti ani nekorespondují tomu, co uváděl ve správním řízení. Z judikatury totiž vyplývá, že měnící se a rozporná tvrzení, nejsou-li přijatelně objasněna, značně snižují věrohodnost účastníka řízení (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64, ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Ani v kasační stížnosti přitom stěžovatel na rozpory označené městským soudem nijak nereagoval, natož aby tyto přesvědčivým způsobem vysvětlil.

[13] Rozsudek městského soudu dostál rovněž požadavkům ustálené judikatury kladeným na odůvodnění soudních rozhodnutí (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1995 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, a dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76). Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný.

[14] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení městského soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační stížnosti (srov. rozsudek č. j. 10 As 222/2021 - 39). Napadený rozsudek koresponduje s ustálenou judikaturou, která dává odpověď na kasační a v konečném důsledku rovněž žalobní námitky. Nejvyšší správní soud se proto s hodnocením provedeným městským soudem plně ztotožnil a v podrobnostech na ně odkazuje.

[15] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] Stěžovateli byl městským soudem ustanoven advokát, který jej zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Ustanovený advokát učinil ve věci jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V souladu s ustanovením § 7 a § 9 advokátního tarifu činí běžně odměna za takový úkon 3 100 Kč. Dále ustanovenému zástupci náleží náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Zástupce doložil, že je plátcem DPH, odměna se proto zvyšuje o částku 714 Kč. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů tedy činí celkem 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu